

TÁI CẤU TRÚC TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG BẬC TRUNG HỌC CƠ SỞ CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH: THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT

Nguyễn Đào Quý Châu - Bùi Lê Phương Thảo - Nguyễn Phước Bảo Khôi
Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh
Email: khoipb@hcmue.edu.vn.

Tóm tắt: Bài viết phân tích thực trạng cấu trúc nội dung tài liệu giáo dục địa phương Thành phố Hồ Chí Minh bậc Trung học cơ sở trong bối cảnh triển khai Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và điều chỉnh sau sáp nhập địa giới hành chính. Trên cơ sở phân tích nội dung và đối chiếu giữa tài liệu hiện hành với đề cương tái cấu trúc, nghiên cứu chỉ ra một số vấn đề như sự phân bố chủ đề chưa thật sự liên thông giữa các lớp, mức độ tích hợp liên môn chưa đồng đều và khả năng trùng lặp nội dung ở một số mạch kiến thức. Kết quả cho thấy việc tái cấu trúc đã bước đầu tăng cường tính hệ thống, làm rõ yêu cầu cần đạt và mở rộng không gian văn hóa địa phương. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm hoàn thiện tài liệu theo hướng tăng cường liên thông nội dung, chuẩn hóa mức độ tích hợp và cụ thể hóa hướng dẫn triển khai sư phạm ở bậc Trung học cơ sở.

Từ khóa: Giáo dục địa phương, trung học cơ sở, tái cấu trúc chương trình tích hợp liên môn, Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, thiết kế chương trình.

Nhận bài: 24/02/2026; Biên tập: 25/02/2026; Phản biện: 02/3/2026; Duyệt đăng: 09/3/2026.

1. Đặt vấn đề

Chương trình Giáo dục phổ thông (CTGDPT) 2018 xác định giáo dục địa phương (GDĐP) là nội dung bắt buộc, góp phần phát triển phẩm chất, năng lực học sinh thông qua việc tìm hiểu các giá trị đặc trưng của địa phương. Ở bậc trung học cơ sở (THCS), GDĐP không chỉ cung cấp tri thức về lịch sử, văn hóa, kinh tế mà còn giúp học sinh vận dụng kiến thức liên môn vào thực tiễn, qua đó phát triển năng lực tự học, giải quyết vấn đề và ý thức công dân.

Trong thiết kế chương trình hiện đại, cấu trúc nội dung và mức độ tích hợp là yếu tố quyết định tính hệ thống và hiệu quả triển khai. Tích hợp cần được tổ chức theo các chủ đề có khả năng kết nối kiến thức, kỹ năng và giá trị trong một chỉnh thể thống nhất. Đối với GDĐP - lĩnh vực mang tính liên ngành - yêu cầu này càng quan trọng, bởi nếu nội dung phân tán, trùng lặp hoặc thiếu liên thông sẽ khó đạt mục tiêu phát triển năng lực.

Tại Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM), quá trình mở rộng không gian văn hóa - xã hội đặt ra yêu cầu rà soát và tái cấu trúc tài liệu GDĐP. Thực tiễn cho thấy còn tồn tại hạn chế về tính liên thông giữa các lớp, mức độ tích hợp chưa đồng đều và một số nội dung lặp lại.

Từ đó, bài viết phân tích thực trạng cấu trúc tài liệu GDĐP bậc THCS tại TP.HCM, đối chiếu với yêu cầu chương trình nhằm đề xuất giải pháp hoàn thiện, góp phần nâng cao chất lượng xây dựng tài liệu giáo dục địa phương.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được triển khai theo hướng phân tích tài liệu và phân tích chương trình, tập trung vào nội dung GDĐP bậc THCS của TP.HCM. Dữ

liệu nghiên cứu gồm ba nhóm tài liệu chính: (1) Tài liệu GDĐP TP.HCM hiện hành ở cấp THCS; (2) Đề cương tài liệu GDĐP cấp THCS với hệ thống chủ đề, yêu cầu cần đạt và nguồn tư liệu tham chiếu do Sở GDĐT TP.HCM đề xuất; (3) Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư 33/2020/TTBGDDT về thẩm định tài liệu GDĐP, trong đó quy định khái niệm khung nội dung, tiêu chí và quy trình biên soạn, chỉnh sửa, phê duyệt tài liệu GDĐP.

Trên cơ sở đó, nghiên cứu sử dụng kết hợp các thao tác: (i) Mã hóa nội dung tài liệu theo hệ thống chủ đề lớn (tự nhiên - môi trường; lịch sử - kí ức đô thị; đời sống văn hóa - ngôn ngữ - phong tục; kinh tế - nghề nghiệp - đời sống xã hội...), lớp học (6-9) và mối liên hệ liên môn (Ngữ văn, Lịch sử, Địa lí, Giáo dục công dân, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp...); (ii) Phân tích so sánh ngang (giữa các lớp trong cùng tài liệu, giữa tài liệu hiện hành và đề cương mới) và dọc (tuyến phát triển 6 - 9) nhằm nhận diện cấu trúc, mức độ phát triển nội dung, hiện tượng trùng lặp hoặc phân tán; (iii) Đối chiếu các kết quả phân tích với những yêu cầu về tính chỉnh thể, phát triển liên tục, tính mở, tính phù hợp với đặc điểm lứa tuổi và khả năng tích hợp vào kế hoạch giáo dục nhà trường được nêu trong Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư 33/2020/TTBGDDT, qua đó xác lập các tiêu chí đánh giá thực trạng và đề xuất hướng tái cấu trúc tài liệu GDĐP bậc THCS của TP.HCM.

2.2. Kết quả và bàn luận

2.2.1. Cơ sở lí luận cho việc tái cấu trúc tài liệu GDĐP

Trong nghiên cứu phát triển chương trình giáo dục, việc rà soát và tái cấu trúc tài liệu dạy học là bước quan trọng nhằm bảo đảm tính hệ thống và khả năng triển khai hiệu quả. Một cấu trúc nội dung hợp lí cần đáp ứng ba nguyên tắc cơ bản: tính chỉnh

thể, sự phát triển liên tục theo cấp học và khả năng tích hợp liên ngành. Khi nội dung được tổ chức logic, chương trình không chỉ tránh trùng lặp mà còn hỗ trợ người học tích lũy và vận dụng tri thức hiệu quả.

Tính chỉnh thể thể hiện ở sự liên kết giữa mục tiêu, nội dung và hoạt động dạy học, đồng thời bảo đảm sự phát triển hợp lý của tri thức qua các lớp. Nếu thiếu liên thông, học sinh khó kết nối kiến thức; ngược lại, cấu trúc hợp lý giúp hình thành hiểu biết toàn diện.

Đối với giáo dục địa phương - lĩnh vực gắn với thực tiễn và mang tính liên ngành - yêu cầu này càng quan trọng. Nếu nội dung được thiết kế rời rạc, việc tích hợp để mang tính hình thức, làm giảm hiệu quả giáo dục.

Trong CTGDPT 2018, GDĐP là nội dung bắt buộc, đòi hỏi tài liệu phản ánh đặc trưng địa phương, bảo đảm tính khoa học và phù hợp thực tiễn. Vì vậy, tái cấu trúc tài liệu cần hướng tới tăng liên thông giữa các lớp, chuẩn hóa mức độ tích hợp và hạn chế trùng lặp, qua đó nâng cao hiệu quả chương trình.

2.2.2. Thực trạng cấu trúc tài liệu GDĐP TP.HCM bậc THCS

Theo đề cương tái cấu trúc tài liệu GDĐP TP.HCM cấp THCS, nội dung chương trình được tổ chức cho bốn lớp (6 - 9) với các trục kiến thức khác nhau nhưng có sự kế thừa và phát triển theo tiến trình nhận thức của học sinh. Mỗi chủ đề đều được thiết kế với ba thành phần chính: yêu cầu cần đạt, cấu trúc nội dung (phần Khám phá) và nguồn tư liệu khai thác. Cách tổ chức này thể hiện định hướng xây dựng chương trình dựa trên chuẩn đầu ra, phù hợp với quan điểm của CTGDPT 2018 về việc thiết kế nội dung học tập gắn với yêu cầu phát triển phẩm chất và năng lực của người học. Cụ thể như sau:

2.2.2.1. Lớp 6: Hình thành tri thức nền tảng về địa phương

Trong đề cương, các chủ đề ở lớp 6 chủ yếu nhằm giúp học sinh nhận diện những đặc điểm cơ bản của địa phương trên các phương diện tự nhiên, lịch sử và văn hóa. Nội dung chương trình bao gồm các chủ đề về vị trí địa lý và tài nguyên thiên nhiên của TP.HCM, lịch sử địa phương từ thời nguyên thủy đến thế kỷ X, phong tục tập quán, truyện dân gian gắn với địa danh và con người, các làn điệu dân ca, mĩ thuật địa phương và một số nghề truyền thống.

Qua đó có thể thấy chương trình lớp 6 được xây dựng theo hướng giới thiệu những tri thức nền tảng về địa phương thông qua nhiều lĩnh vực khác nhau, từ địa lý và lịch sử đến văn học dân gian, âm nhạc và mĩ thuật. Việc lựa chọn các chủ đề như truyện dân gian, dân ca hay phong tục tập quán không chỉ cung cấp tri thức văn hóa mà còn tạo điều kiện để học sinh tiếp cận địa phương thông qua các hình thức biểu đạt quen thuộc trong đời sống cộng đồng. Cách tiếp cận này phù hợp với yêu cầu của CTGDPT 2018 về việc gắn nội dung học tập với bối cảnh văn hóa - xã hội của người học và khuyến khích sự kết nối giữa tri thức nhà trường với đời sống thực tiễn.

Từ góc độ cấu trúc chương trình, có thể thấy các

chủ đề lớp 6 được tổ chức theo logic “nhận diện - làm quen - khám phá”, giúp học sinh bước đầu hình thành nhận thức tổng quát về môi trường tự nhiên, lịch sử và văn hóa của địa phương. Đây là bước khởi đầu quan trọng, tạo nền cho việc phát triển nội dung theo chiều sâu ở các lớp học tiếp theo, phù hợp với nguyên tắc phát triển dần theo thời gian trong thiết kế chương trình đã nêu ở phần cơ sở lí luận.

2.2.2.2. Lớp 7: Mở rộng sang các đặc điểm xã hội và văn hóa đô thị

Sang lớp 7, hệ thống chủ đề chuyển từ việc giới thiệu tri thức nền tảng sang phản ánh các đặc điểm xã hội và văn hóa đô thị của TP.HCM. Các chủ đề tiêu biểu bao gồm địa giới hành chính và quá trình đô thị hóa, lịch sử địa phương giai đoạn thế kỉ X - XVI, bảo tồn di sản văn hóa, sắc màu ngôn ngữ của thành phố, các ca khúc viết về TP.HCM, văn hóa ẩm thực và định hướng nghề nghiệp.

So với lớp 6, nội dung lớp 7 cho thấy sự mở rộng từ tri thức nền tảng sang những biểu hiện đa dạng của đời sống văn hóa - xã hội trong bối cảnh đô thị hiện đại. Các chủ đề về đô thị hóa giúp học sinh nhận thức về sự biến đổi không gian hành chính và cấu trúc đô thị, trong khi những chủ đề về ngôn ngữ, ẩm thực hay âm nhạc lại làm nổi bật bản sắc văn hóa đa dạng của một đô thị lớn. Sự kết hợp giữa các nội dung lịch sử, địa lí và văn hóa trong cùng một cấp lớp thể hiện rõ đặc trưng liên ngành của GDĐP, phù hợp với định hướng của Thông tư 33/2020 về việc lựa chọn nội dung phản ánh nhiều phương diện của đời sống địa phương. Đồng thời, việc đưa các chủ đề như bảo tồn di sản hay định hướng nghề nghiệp vào chương trình cũng góp phần gắn nội dung học tập với những vấn đề thực tiễn của cộng đồng.

2.2.2.3. Lớp 8: Đi sâu vào các động lực phát triển lịch sử - xã hội

Ở lớp 8, cấu trúc chủ đề được phát triển theo hướng phân tích sâu hơn các yếu tố kinh tế, xã hội và văn hóa trong tiến trình phát triển của địa phương. Nội dung chương trình bao gồm các chủ đề về đặc điểm dân số và phân bố dân cư, lịch sử TP.HCM từ thế kỉ XVI đến đầu thế kỉ XX, các danh nhân lịch sử - văn hóa tiêu biểu, ngôn ngữ địa phương trong văn học và giao tiếp, nghệ sĩ và tác phẩm âm nhạc, bảo vệ tài nguyên và môi trường, cũng như định hướng nghề nghiệp trong bối cảnh đô thị lớn.

So với hai lớp trước, chương trình lớp 8 thể hiện rõ xu hướng chuyển từ mô tả sang phân tích. Các chủ đề không chỉ dừng lại ở việc giới thiệu đặc điểm địa phương mà còn hướng tới lí giải những yếu tố cấu thành và những biến đổi của xã hội đô thị. Chẳng hạn, chủ đề về dân số và phân bố dân cư giúp học sinh hiểu mối quan hệ giữa cấu trúc dân cư và sự phát triển kinh tế - xã hội, trong khi chủ đề về danh nhân lịch sử - văn hóa làm nổi bật vai trò của các cá nhân trong quá trình hình thành bản sắc văn hóa địa phương. Cách tổ chức này phù hợp với định hướng của CTGDPT 2018 về việc phát triển năng lực phân

tích và vận dụng tri thức, đồng thời giúp học sinh nhận thức sâu hơn về các động lực lịch sử và xã hội đã hình thành nên diện mạo của TP.HCM.

2.2.2.4. Lớp 9: Liên hệ địa phương với bối cảnh phát triển quốc gia

Đến lớp 9, hệ thống chủ đề được thiết kế nhằm giúp học sinh nhận thức rõ hơn vai trò của TP.HCM trong bối cảnh phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Các nội dung trọng tâm bao gồm kinh tế và phát triển bền vững của thành phố, lịch sử địa phương từ năm 1918 đến nay, văn học nghệ thuật, nghệ nhân đờn ca tài tử, trách nhiệm công dân đối với môi trường và cộng đồng, vai trò của thành phố như một trung tâm văn hóa - giáo dục và định hướng nghề nghiệp trong bối cảnh phát triển mới.

So với các lớp trước, chương trình lớp 9 thể hiện rõ tính tổng hợp và định hướng công dân. Các chủ đề không chỉ cung cấp tri thức về địa phương mà còn khuyến khích học sinh liên hệ với các vấn đề phát triển kinh tế, văn hóa và xã hội đương đại, qua đó tạo điều kiện để các em ý thức được vai trò, trách nhiệm của mình đối với cộng đồng. Điều này phù hợp với mục tiêu của GDĐP trong CTGDPT 2018 là giúp học sinh hiểu biết về địa phương đồng thời phát triển năng lực vận dụng tri thức vào đời sống thực tiễn.

2.2.2.5. Nhận xét

Từ góc độ thiết kế chương trình, cấu trúc nội dung được đề xuất trong đề cương cho thấy nỗ lực của Sở GDĐT TP.HCM trong việc tổ chức lại hệ thống chủ đề theo một tiến trình tương đối mạch lạc. Các nội dung được phân bố theo logic phát triển từ nhận diện địa phương (lớp 6), mở rộng sang đời sống văn hóa - xã hội (lớp 7), phân tích các động lực lịch sử - xã hội (lớp 8) và liên hệ với bối cảnh phát triển đương đại, định hướng công dân (lớp 9). Cách tổ chức này, nhìn chung, phù hợp với các nguyên tắc thiết kế chương trình đã được nêu ở phần cơ sở lí luận, đặc biệt là yêu cầu tăng cường progression theo chiều dọc và củng cố tính liên thông giữa các lớp học.

Tuy vậy, nếu xét theo tiêu chí curriculum coherence và tính phù hợp với đặc điểm lứa tuổi, vẫn có thể nhận thấy một số dấu hiệu của sự dàn trải nội dung khi nhiều chủ đề thuộc các lĩnh vực khác nhau được đưa vào cùng một cấp lớp. Ở lớp 7 và lớp 8, chẳng hạn, học sinh đồng thời phải tiếp cận các mạch địa lí - hành chính, đô thị hóa, di sản văn hóa, ngôn ngữ, ẩm thực, âm nhạc, môi trường và nghề nghiệp trong cùng một năm học, điều này đòi hỏi nỗ lực tích hợp rất lớn từ phía nhà trường và giáo viên. Thực tế đó cho thấy quá trình tái cấu trúc tuy đã bước đầu hình thành được logic phát triển nội dung, nhưng vẫn cần tiếp tục điều chỉnh để bảo đảm sự cân đối giữa các mạch tri thức, tăng cường tính chỉnh thể của chương trình và mức độ phù hợp với khả năng tiếp nhận của học sinh.

2.2.3. Một số đề xuất về việc tái cấu trúc tài liệu GDĐP TP.HCM bậc THCS

Từ cơ sở lí luận về thiết kế chương trình và kết

quả phân tích cấu trúc nội dung của đề cương tài liệu GDĐP TP.HCM bậc THCS, có thể nhận thấy việc tái cấu trúc tài liệu cần hướng tới ba yêu cầu cơ bản: tăng cường tính liên thông giữa các lớp học, bảo đảm tính chỉnh thể của hệ thống nội dung và giảm thiểu sự dàn trải hoặc trùng lặp chủ đề. Trên cơ sở đó, một số định hướng tái cấu trúc có thể được đề xuất như sau.

2.2.3.1. Tổ chức nội dung theo các trục chủ đề dọc xuyên suốt toàn cấp

Cần tổ chức lại nội dung GDĐP theo các trục chủ đề dọc xuyên suốt từ lớp 6 đến lớp 9, thay vì thiết kế rời rạc từng lớp. Cách này giúp bảo đảm tính liên thông, tạo điều kiện để học sinh tiếp cận cùng một nội dung ở mức độ nhận thức ngày càng sâu.

Có thể xác định bốn trục chủ đề chính: (1) thiên nhiên - môi trường - sinh thái đô thị; (2) lịch sử hình thành và phát triển; (3) đời sống văn hóa - ngôn ngữ - phong tục; (4) kinh tế - xã hội - vai trò công dân.

Theo đó, nội dung được phát triển theo tiến trình: lớp 6 nhận diện đặc điểm cơ bản; lớp 7 mở rộng sang đời sống văn hóa - xã hội; lớp 8 phân tích các mối quan hệ và động lực phát triển; lớp 9 tổng hợp, đánh giá và liên hệ trách nhiệm công dân.

Cách tổ chức này giúp tăng tính hệ thống của chương trình và phù hợp định hướng phát triển năng lực.

2.2.3.2. Phân tầng rõ mức độ yêu cầu theo từng lớp học

Việc tái cấu trúc tài liệu cần quy định rõ mức độ yêu cầu cho từng chủ đề ở mỗi lớp nhằm tránh lặp lại nội dung mà không nâng cao nhận thức. Có thể phân tầng theo bốn mức: (1) nhận biết, mô tả (lớp 6 - đầu lớp 7); (2) giải thích ý nghĩa, giá trị (cuối lớp 7); (3) phân tích mối quan hệ lịch sử - xã hội - môi trường (lớp 8); (4) đánh giá và đề xuất hành động gắn với trách nhiệm công dân (lớp 9).

Ví dụ với di sản văn hóa: lớp 6 nhận diện di tích, lễ hội; lớp 7 giải thích ý nghĩa bảo tồn; lớp 8 phân tích thách thức trong bối cảnh đô thị hóa; lớp 9 đề xuất giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị.

Cách phân tầng này giúp hạn chế trùng lặp, đồng thời bảo đảm học sinh tiếp cận lại chủ đề ở mức tư duy cao hơn, phù hợp định hướng tinh gọn và phát triển năng lực của GDĐP.

2.2.3.3. Tăng cường liên kết liên môn nhưng làm rõ bản sắc riêng của GDĐP

Do đặc trưng liên ngành, nội dung GDĐP có nhiều điểm giao thoa với các môn học như Ngữ văn, Lịch sử và Địa lí, Giáo dục công dân, Âm nhạc hay Mĩ thuật. Tuy nhiên, nếu chỉ lặp lại tri thức đã có trong các môn học này, tài liệu GDĐP sẽ khó thể hiện được vai trò riêng của mình trong chương trình.

Vì vậy, việc tái cấu trúc nội dung cần hướng tới hai nguyên tắc chính.

Thứ nhất, tăng cường tính địa phương hóa của tri thức. Những chủ đề quen thuộc như truyện dân gian, dân ca hay lịch sử cần được khai thác từ góc nhìn gắn với địa danh, nhân vật và không gian văn hóa cụ thể của TP.HCM. Điều này giúp nội dung

GDĐP trở thành phần mở rộng có ý nghĩa của chương trình môn học, thay vì chỉ lặp lại thông tin đã có trong sách giáo khoa.

Thứ hai, ưu tiên các hình thức học tập gắn với trải nghiệm thực tiễn. Các hoạt động như khảo sát thực địa, phỏng vấn nhân chứng, sưu tầm tư liệu địa phương, hoặc thực hiện các dự án nhỏ về cộng đồng có thể giúp học sinh tiếp cận tri thức địa phương thông qua trải nghiệm trực tiếp. Những hoạt động này không chỉ làm phong phú nội dung học tập mà còn góp phần phát triển các năng lực nghiên cứu, hợp tác và giải quyết vấn đề của học sinh.

2.2.3.4. Điều chỉnh phân bố nội dung để bảo đảm tính vừa sức và tính khả thi trong triển khai

Một vấn đề nổi bật trong cấu trúc hiện tại của đề cương là sự tập trung số lượng lớn chủ đề thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau ở một số lớp, đặc biệt là lớp 7 và lớp 8. Việc triển khai đồng thời nhiều chủ đề liên ngành trong cùng một năm học có thể dẫn đến tình trạng dàn trải nội dung, gây khó khăn cho giáo viên trong việc lựa chọn trọng tâm và thiết kế hoạt động dạy học phù hợp.

Do đó, việc tái cấu trúc tài liệu cần xem xét điều chỉnh lại phân bố chủ đề giữa các lớp, bảo đảm sự cân đối về khối lượng và mức độ phức tạp của nội dung. Một số chủ đề gần gũi với đời sống học sinh như phong tục tập quán, văn hóa ẩm thực hay nghề nghiệp địa phương có thể được phân bổ lại để tạo sự hợp lý giữa các lớp, đồng thời giảm áp lực nội dung ở những lớp đang có mật độ chủ đề cao.

Bên cạnh đó, có thể cân nhắc xây dựng một số cụm chủ đề linh hoạt, trong đó nhà trường hoặc địa phương được phép lựa chọn một số nội dung phù hợp với đặc thù quận, huyện mình. Cách tiếp cận này vừa bảo đảm tính thống nhất của khung chương trình chung, vừa tạo điều kiện để nội dung GDĐP phản ánh đa dạng đặc điểm văn hóa - xã hội của các khu vực khác nhau trong TP.HCM.

3. Kết luận

Trong bối cảnh triển khai CTGDPT 2018, việc rà soát và tái cấu trúc tài liệu GDĐP bậc THCS tại TP.HCM có ý nghĩa quan trọng nhằm bảo đảm tính hệ thống và khả năng triển khai trong thực tiễn. Trên cơ sở phân tích tài liệu hiện hành và đối chiếu với đề cương tái cấu trúc, nghiên cứu đã làm rõ đặc điểm cấu trúc hệ thống chủ đề.

Kết quả cho thấy đề cương mới đã hình thành logic phát triển nội dung khá rõ, theo tiến trình từ nhận diện tự nhiên, văn hóa (lớp 6), đến đời sống xã hội (lớp 7), phân tích lịch sử - xã hội (lớp 8) và liên hệ phát triển đương đại, trách nhiệm công dân (lớp 9). Cách tổ chức này phù hợp với nguyên tắc phát triển nội dung theo chiều dọc và tăng cường tính liên thông.

Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế như sự phân bố chủ đề chưa hợp lý ở một số lớp, mức độ tích hợp liên môn chưa đồng đều và nguy cơ trùng lặp nội dung. Điều này cho thấy quá trình tái cấu trúc

cần tiếp tục hoàn thiện để bảo đảm tính chỉnh thể và phù hợp với khả năng tiếp nhận của học sinh.

Từ đó, nghiên cứu đề xuất các định hướng: tổ chức nội dung theo trục chủ đề xuyên suốt; phân tầng yêu cầu học tập; tăng cường liên kết liên môn gắn với bản sắc địa phương; điều chỉnh phân bố nội dung phù hợp thực tiễn. Những gợi ý này góp phần hoàn thiện tài liệu GDĐP và có thể tham chiếu cho các địa phương khác ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Nxb. Giáo dục Việt Nam.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Thông tư số 33/2020/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 9 năm 2020 ban hành quy định về việc biên soạn, thẩm định và phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương*.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2026). *Dự thảo Thông tư thay thế Thông tư số 33/2020/TT-BGDĐT về biên soạn và thẩm định tài liệu giáo dục địa phương*.
- [4]. Gruenewald, D. A., & Smith, G. A. (Eds.) (2008). *Place-based education in the global age: Local diversity*. Lawrence Erlbaum Associates.
- [5]. Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2018). *Curriculum: Foundations, principles, and issues* (7th ed.). Pearson.
- [6]. Schmidt, W. H., & Prawat, R. S. (2006). *Curriculum coherence and national control of education: Issue or non-issue?* Journal of Curriculum Studies, 38 (6), 641 - 658.
- [7]. Smith, G. A., & Sobel, D. (2010). *Place - and community-based education in schools*. Routledge.

Restructuring local middle school educational materials in Ho Chi Minh City: Current situation and proposals

Nguyen Dao Quy Chau - Bui Le Phuong Thao
 Nguyen Phuoc Bao Khoi
 Ho Chi Minh City University of Education
 Email: khoiinp@hcmue.edu.vn.

Abstract: This article analyzes the current state of the content structure of local educational materials at the middle school level in Ho Chi Minh City in the context of implementing the 2018 General Education Program and adjustments following the administrative boundary merger. Based on content analysis and comparison between current materials and the restructured plan, the study points out several issues such as the lack of interconnected subject distribution across grades, uneven interdisciplinary integration, and potential content overlap in some knowledge areas. The results show that the restructuring has initially strengthened the system, clarified the requirements to be achieved, and expanded the local cultural space. Based on that, the article proposes several solutions to improve the document by enhancing content coherence, standardizing the level of integration, and specifying guidelines for pedagogical implementation at the middle school level.

Keywords: Local education curriculum, middle school education, curriculum restructuring, interdisciplinary integration, 2018 General Education Program, curriculum design.